

Годишен финансов отчет

31 декември 2022

Приет от Съвета на директорите и одобрен за публикуване на 15.03.2023 год.

СЪДЪРЖАНИЕ

ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА И ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД	2
ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ	3
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ	4
ОТЧЕТ ЗА ИЗМЕНЕНИЯТА В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ	5

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

на “Завод за шлифовъчни машини” АД гр. Асеновград
към 31.12.2022 г.

в.ХИЛ.лева

СЪДЪРЖАНИЕ	бележ- ки	Текущ период	Предходен период
А		1	2
АКТИВИ			
Раздел. Нетекущи /дълготрайни/ активи		856	474
Група. Имоти, машини, съоръжения и оборудване	12	856	473
Група. Нематериални дълготрайни активи	13		1
Раздел. Текущи /краткотрайни/ активи		3788	3642
Група. Материални запаси	14	454	211
Група. Търговски и други вземания	15	3261	3378
Група. Пари и парични еквиваленти	16	73	53
ОБЩО АКТИВИ:		4644	4116
ПАСИВИ			
СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Раздел. Собствен капитал		3041	3033
Група. Основен капитал /дялов/акционерен капитал/	17	194	194
Група. Резерв от преоценки /преоценъчен резерв/	18	9	10
Група. Други резерви	18	2391	2391
Група. Финансов резултат	19	447	438
Натрупана печалба /загуба/		439	430
Нетна печалба /загуба/ за периода		8	8
Раздел. Нетекущи /дългосрочни/ пасиви		25	32
Група. Дългосрочни задължения	20.1	21	26
Група. Финансирания	20.2	4	6
Раздел. Текущи /краткосрочни/ пасиви		1578	1051
Група. Краткосрочни задължения	20.3	1578	1051
Текущи задължения		1543	1034
Текущи данъчни задължения	20.3.5	35	17
ОБЩО ПАСИВИ		4644	4116

Дата **15.03.2023 год.**

Съставител:
/Албена Янакиева/

Ръководител:
/ Иван Марков /

Отчетът за финансовото състояние следва да се разглежда заедно с бележките и оповестяванията към финансовите отчети.

Изразено одиторско мнение съгласно одиторски доклад.

Маргарита Тошкина

Регистриран одитор № 0260

ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА И ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД

на "Завод за шлифовъчни машини" АД гр. Асеновград
към 31.12.2022

в.хил.лева

	бележки	2022	2021
Приходи от продажби	4.І.1,3	2 480	2 037
Приходи от услуги	4.І.2	515	446
Приходи от финансираня	4.ІІ	31	71
в т.ч. от Бюрото по труда			
от Оперативни програми	4.ІІ	31	71
Разходи за материали	7	(1 856)	(1 230)
Разходи за външни услуги	8	(345)	(258)
Разходи за амортизации	13,14	(108)	(94)
Разходи за персонала	9	(873)	(714)
Балансова стойност на продадени активи (без продукция)	5	(60)	(13)
Разходи за придобиване на ДМА по стопански начин		63	
Изменение на запасите от продукция и незавършено производство	6	331	(44)
Други разходи	10	(149)	(175)
Финансови приходи	11	11	12
Финансови разходи	11	(33)	(31)
Печалба(загуба) преди данъчно облагане		7	7
Нетна печалба/загуба за периода		7	7
Друг всеобхватен доход		1	1
Общ всеобхватен доход за периода		8	8
Доход на акция		0.04	0.04

Дата **15.03.2023** год..

Съставител:
/Албена Янакиева/

Ръководител:
/ Иван Марков /

Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход следва да се разглежда заедно с бележките и оповестяванията към финансовите отчети.

Изразено одиторско мнение съгласно одиторски доклад.

Маргарита Тошкина

Регистриран одитор № 0260

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

по прекия метод

на “Завод за шлифовъчни машини” АД гр. Асеновград
за 2022 г.

в.хил.лева

Наименование на паричните потоци	Текущ период	Предходен период
А	1	2
Раздел А. Парични потоци от оперативна дейност		
Парични постъпления от клиенти	3547	3348
Парични плащания на доставчици	(2 412)	(2 236)
Плащания, свързани с възнаграждения	(784)	(675)
Платени /възстановени данъци (без корпоративен данък)	(36)	
Платени корпоративни данъци		
Лихви	(17)	(16)
Платени банкови такси	(8)	(8)
Курсови разлики	(1)	(4)
Други постъпления /плащания от оперативна дейност	(38)	(292)
Нетни парични наличности от оперативна дейност	251	117
Раздел Б. Парични потоци от инвестиционна дейност		
Закупуване на имоти, машини, съоръжения и оборудване	(431)	(235)
Постъпления от продажба на имоти, машини, съоръжения и оборудване	14	32
Възстановени/платени/предоставени заеми в т.ч. по финансов лизинг	(6)	(7)
Други постъпления/плащания от инвестиционна дейност	(1)	
Нетни парични наличности от инвестиционна дейност	(424)	(210)
Раздел В. Парични потоци от финансова дейност		
Постъпления от дългосрочни и краткосрочни заеми	2 365	2 239
Изплащане на задължения по заеми	(2 166)	(2 142)
Изплатени лихви, такси, комисионни по заеми с инвестиционно предназначение	(6)	(1)
Нетни парични наличности от финансова дейност	193	96
Раздел Г. Нетно увеличение/намаление на парични наличности	20	3
Раздел Д. Парични наличности в началото на периода	53	50
Раздел Е. Парични наличности в края на периода	73	53

Дата 15.03.2023 год..

Съставител:
/Албена Янакиева/

Ръководител:
/ Иван Марков /

Отчета за паричните потоци следва да се разглежда заедно с бележките и оповестяванията към финансовите отчети.

Изразено одиторско мнение съгласно одиторски доклад.

Маргарита Тошкина

Регистриран одитор № 0260

ОТЧЕТ ЗА ИЗМЕНЕНИЯТА В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ

**на “Завод за шлифовъчни машини” АД гр. Асеновград
към 31.12.2022г.**

	Бележки	Акционерен капитал	Общи резерви	Резерв от преоценки	Други резерви	Печалба/загуба минали години	Печалба/загуба текущата година	Общо собствен капитал
Салдо към 31.12.2020 година		194	41	11	2 350	415	14	3 025
Промени в счетоводната политика								
Преизчислено салдо		194	41	11	2 350	415	14	3 025
А.Промени в собствения капитал за 2021 година								
1. Промени за сметка на собствениците								0
2. Преоценки на имоти, машини и съоръжения								0
3. Преоценка на нематериални активи								0
4. Преоценка на финансови инструменти								0
5. Разпределение на печалбата						14	(14)	0
в т.ч. за дивиденди								0
6. Покриване на загуби								0
7. Печалба/загуба за периода							8	8
8. Емисии на акции								0
9. Промени в счетоводни политики, грешки и други								0
10. Доход, признат директно в собствения капитал								0
11. Други промени в собствения капитал				(1)		1		0
Салдо към 31.12.2021 година		194	41	10	2 350	430	8	3 033
А.Промени в собствения капитал за 2022 година								
1. Промени за сметка на собствениците								0
2. Преоценки на имоти, машини и съоръжения								0
3. Преоценка на нематериални активи								0
4. Преоценка на финансови инструменти								0
5. Разпределение на печалбата						8	(8)	0
в т.ч. за дивиденди								0
6. Покриване на загуби								0
7. Печалба/загуба за периода							8	8
8. Емисии на акции								0
11. Други промени в собствения капитал				(1)		1		0
Салдо към 31.12.2022 година		194	41	9	2 350	439	8	3 041

Дата **15.03.2023 год.**

Съставител:
/Албена Янакиева/

Ръководител:
/ Иван Марков /

Изразено одиторско мнение съгласно одиторски доклад.

Маргарита Тошкина

Регистриран одитор № 0260

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

1.1. Правен статут

“Завод за шлифовъчни машини” – Асеновград е създадено след поредица от преобразувания и различни наименования на държавни фирми в периода 1969 – 1997 г. Преобразувано е в Акционерно дружество с решение № 8632/17.11.1997 година. Регистрирано от Пловдивския окръжен съд със съдебно решение по фирмено дело № 5677 /1997 и вписано в Търговския регистър № 1, том 15, стр. 68, партида № 34 със седалище и адрес на управление - гр.Асеновград, ул . Цар Иван Асен II № 144.

С решение на ОСА проведено на 14.05.2014 адресът на управление от ул . Цар Иван Асен II № 144 е променен на **ул.Козановска № 13**. Вписано в Търговския регистър с номер 20140531135616.

Дружество “Завод за шлифовъчни машини ” няма дъщерни дружества и не е част от икономическа група.

1.2. Собственост и управление

“Завод за шлифовъчни машини ” АД е публично дружество съгласно Закона за публично предлагане на ценни книжа.

Разпределението на акционерния/дружествения капитал на дружеството е както следва:

	31.12.2022	31.12.2021
Акционерен/Дружествен капитал (BGN'000)	194	194
Брой акции/дялове (номинал 1 лев)	194526	194526
Общ брой на регистрираните акционери/съдружници	532	532
в т.ч. юридически лица	4	4
физически лица	528	528
Брой акции/дялове, притежавани от юридически лица	130185	130185
% на участие на юридически лица	66.92	66.92
Брой акции/дялове, притежавани от физическите лица	64341	64341
% на участие на физически лица	33.08	33.08

Дружеството има едностепенна система на управление. Управлява се от Съвет на директорите, чийто състав към 31.12.2022 е следния :

Иван Атанасов Марков	Председател на СД
"А и М Инвест" ЕООД с представител Ана Димитрова Юнакова-Стоева	Зам.председател на СД
„Прима – КХ” ООД с представител Койчо Бъчваров	член на СД

Съгласно вписването в Търговския регистър с номер 20200708115007

Иван Атанасов Марков представлява и управлява дружеството.

1.3.Предмет на дейност

Предметът на дейност на дружеството е производство на шлифовъчни машини, дърводелски машини, детайли за дърводелски машини, ремонт и рециклиране на металорежещи машини, механична обработка на детайли.

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

2.1.Общи положения

Финансовият отчет е изготвен в съответствие с изискванията на Международните Стандарти за Финансово Отчитане (МСФО), приети от Борда по Международни Счетоводни Стандарти (БМСС), и разясненията, публикувани от Комитета за разяснения на МСФО към БМСС.

Към 31 декември 2022 г. МСС включват Международните счетоводни стандарти, Международните стандарти за финансови отчети (МСФО), Тълкуванията на Постоянния комитет за разяснения и Тълкуванията на Комитета за разяснения на МСФО. МСС се преиздават всяка година и са валидни само за годината на издаването си, като в тях се включват всички промени, както и новите стандарти и разяснения. Голяма част от тях не са приложими за дейността на дружеството, поради специфичните въпроси, които се третира в тях

Дружеството е приложило за първи път определени стандарти, които влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2020 г. Дружеството не е приложило по-рано други стандарти или изменения на стандарти, които са публикувани, но все още не са влезли в сила.

Изменени стандарти в сила от 01.01.2020 г., приети за приложение в ЕС

МСФО 3 Бизнес комбинации (Изменения) – Дефиниция за стопанска дейност

С изменението на МСФО 3 се пояснява, че за да се счита за стопанска дейност, интегриран набор от дейности и активи трябва да включва като минимум входящи ресурси и съществен процес, които заедно допринасят в значителна степен за възможността за създаване на резултат. Освен това се пояснява, че стопанската дейност може да съществува, без да включва всички входящи ресурси и процеси, необходими за създаването на резултати. *Тези изменения не са оказали влияние върху финансовия отчет на Дружеството, но могат да повлияят в бъдещи периоди, ако Дружеството предприеме някакви бизнес комбинации.*

МСФО 7 Финансови инструменти: оповестяване, МСФО 9 Финансови инструменти и МСС 39 Финансови инструменти: признаване и оценяване (Изменения) – Реформа на базовия лихвен процент

Измененията на МСФО 7, МСФО 9 и МСС 39са резултат от фаза 1 от проекта на СМСС за реформата на базовите лихвени проценти, публикувани от СМСС през септември 2019 г. С тях се предоставят определени облекчения във връзка със замяната на референтните (базови/бенчмаркови) лихвени проценти, като например EURIBOR, EONIA, LIBOR, и др. под., с алтернативни лихвени проценти, в сила след 31.12.2021 г., по отношение на счетоводното отчитане на хеджирането, така че реформата на лихвените проценти да не доведе до прекратяване на счетоводното отчитане на хеджирането преди посочената дата. Според предоставените облекчения се изисква предприятието да приеме, че лихвеният процент, на който се базират хеджираните

парични потоци, не се променя в резултат на реформата на референтните лихвени проценти, следователно предприятието може да продължи да прилага счетоводното отчитане на хеджирането. *Тези изменения не оказват влияние върху финансовия отчет на Дружеството, тъй като то не прилага счетоводно отчитане на хеджирането.*

МСС 1 Представяне на финансови отчети и МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки (Изменения) – Дефиниция за същественост.

С измененията на МСС 1 и МСС 8 се въвежда нова дефиниция за същественост, която гласи: „информацията е съществена, ако с основание би могло да се очаква пропускането ѝ, неточното ѝ представяне или прикриването ѝ да окаже влияние върху решенията, които основните потребители на финансови отчети с общо предназначение вземат въз основа на тези отчети, съдържащи финансова информация за конкретно отчитащо се предприятие.” Пояснява се, че съществеността зависи от естеството или мащаба на информацията, самостоятелно или в комбинация с друга информация, в контекста на финансовия отчет като цяло. Също така са пояснени начините за прикриване на информация във финансовите отчети. *Тези изменения не са оказали влияние върху финансовия отчет на Дружеството, нито се очаква да имат някакъв ефект в бъдеще върху Дружеството.*

Преработена Концептуална рамка за финансово отчитане

На 29.03.2018 г. СМСС публикува преработена *Концептуалната рамка за финансово отчитане* (трета версия на рамката). Концептуалната рамка не е стандарт и съдържащите се в нея концепции нямат превес над изискванията в стандартите от МСФО. Целта на Концептуалната рамка е да подпомогне СМСС при разработването на стандарти, на съставителите на финансови отчети да разработят последователна счетоводна политика, когато няма приложим стандарт или разяснение по даден въпрос и да помогне на всички страни да разберат и тълкуват МСФО. Преработената концептуална рамка от 2018 г. ще засегне предприятията, които разработват своята счетоводна политика въз основа на рамката. Преработената рамка включва някои нови концепции, актуализирани дефиниции и критерии за признаване на активи и пасиви и изяснява някои важни понятия. *Тези изменения не са оказали влияние върху финансовия отчет на Дружеството.*

Концептуалната рамка за финансово отчитане не е стандарт, поради което не подлежи на приемане от Европейската комисия за приложение в ЕС по реда на регламентираните процедури.

Изменения на препратките в МСФО към Концептуалната рамка

Заедно с преработената Концептуална рамка, публикувана през март 2018 г., СМСС публикува и изменения на препратките към Концептуалната рамка в стандартите от МСФО. Документът съдържа изменения на МСФО 2, МСФО 3, МСФО 6, МСФО 14, МСС 1, МСС 8, МСС 34, МСС 37, МСС 38, КРМСФО 12, КРМСФО 19, КРМСФО 20, КРМСФО 22 и ПКР-32. Не всички изменения обаче актуализират препратките и цитирането на рамката, така че да се отнасят за преработената Концептуална рамка. В някои от измененията се посочва към коя версия на рамката е съответната препратка (*Общите положения*, публикувани от КМСС и приети от СМСС през 2001 г., *Концептуалната рамка за финансово отчитане на СМСС от 2010 г.* или новата преработена *Концептуална рамка за финансово отчитане от 2018 г.*) или се посочва, че дефинициите в стандарта не се актуализират съобразно новите дефиниции в преработената Концептуална рамка.

МСФО 16 Лизинг (Изменения) – Отстъпки по наем в контекста на COVID-19

На 28.05.2020 г. СМСС публикува изменение на МСФО 16 относно отстъпки по наем, свързани с COVID-19. С изменението се предоставя освобождаване на лизингополучателите от прилагането на насоките в МСФО 16 относно отчитането на изменение на лизинговите договори за отстъпки по наем, възникнали като пряка последица от пандемията от COVID-19. Като практически целесъобразна мярка лизингополучателят може да избере да не оценява дали отстъпката по наем, свързана с Covid-19 и предоставена от лизингодателя, е изменение на лизинговия договор. Лизингополучател, който направи този избор, отчита всяка промяна в лизинговите плащания, произтичаща от свързана с COVID-19 отстъпка по наем, по същия начин, по който би отчел промяната съгласно МСФО 16, ако промяната не е изменение (модификация) на лизинговия договор. Според СМСС изменението на МСФО 16 следва да се прилага за годишни отчетни периоди, започващи на или след 01.06.2020 г., но според чл. 2 на регламента за прилагането на изменението в ЕС датата на първоначално прилагане е 01.01.2020 г. *Това изменение на МСФО 16 не оказва влияние върху финансовия отчет на Дружеството.*

Нови стандарти и изменени стандарти, които влизат в сила от по-късна дата

МСФО 4 Застрахователни договори (Изменение) – Удължаване на срока на прилагане на временното освобождаване от МСФО 9

С изменението на МСФО 4 се променя фиксираната дата на изтичане на временното освобождаване в МСФО 4 от прилагането на МСФО 9 *Финансови инструменти* (като вместо МСФО 9 прилагат МСС 39 *Финансови инструменти: признаване и оценяване*), така че предприятията, които предимно извършват застрахователни дейности, възползвали се от тази възможност, ще прилагат МСФО 9 за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2023 г. заедно с новия МСФО 17 *Застрахователни договори*. Изменението влиза в сила от 01.01.2021 г. Изменението е прието за приложение в ЕС.

МСФО 9, МСС 39, МСФО 7, МСФО 4 и МСФО 16 (Изменение) – Реформа на базовия лихвен процент - Фаза 2

Измененията се отнасят до въпроси, които могат да засегнат финансовото отчитане след реформата на референтните лихвени проценти, включително замяната им с алтернативни лихвени проценти. През септември 2019 г. СМСС публикува свързано изменение на МСФО 9, МСС 39 и МСФО 7 в резултат на фаза 1 от проекта. Измененията от фаза 2 се прилагат само за промени, изисквани от реформата на лихвените проценти по отношение на финансовите инструменти и счетоводното отчитане на хеджирането. Счетоводното отчитане на хеджирането не следва да се прекратява единствено поради реформата на лихвените проценти.

По отношение на финансови инструменти с плаващ лихвен процент, като практически целесъобразна мярка, се изисква предприятието да прилага пар. Б5.4.5 на МСФО 9, така че промяната в базата за определяне на договорните парични потоци се прилага в перспектива, като се преразглежда ефективният лихвен процент.

С изменението на МСФО 4 *Застрахователни договори* се изисква застрахователите, които прилагат временното освобождаване от МСФО 9, да прилагат изменението на МСФО 9 при отчитане на модификации, пряко изисквани от реформата на лихвените проценти.

МСФО 7 Финансови инструменти: оповестяване също е променен, като се изискват допълнителни оповестявания, които позволяват на потребителите да разберат естеството и степента на рисковете, произтичащи от реформата на лихвените проценти, на които е изложено предприятието и как предприятието управлява тези рискове.

Лизингополучателите, като практически целесъобразна мярка, прилагат пар. 42 на МСФО 16 *Лизинг*, отчитайки промяната в референтния лихвен процент по отношение на променливи лизингови плащания като изменение на лизинговия договор. В резултат на това при преоценката на пасива по лизинга лизингополучателите следва да използват коригиран дисконтов процент, който отразява промяната в референтния лихвен процент.

Измененията на посочените стандарти влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2021 г., като се разрешава по-ранно прилагане.

МСФО 3 Бизнес комбинации (Изменение) – Препратка към Концептуалната рамка

С изменението на МСФО 3 е променена препратката към Концептуалната рамка за финансово отчитане от 2018 г. (вместо към Общите положения за изготвянето и представянето на финансови отчети), без да се променят съществено изискванията в стандарта.

Изменението на МСФО 3 следва да се прилага за годишни отчетни периоди с начало на или след 01.01.2022 г., като се разрешава по-ранно прилагане, ако предприятието също прилага и останалите препратки към Концептуалната рамка, публикувани заедно с новата версия на рамката.

МСС 16 Имоти машини и съоръжения (Изменение) – Постъпления преди предвидената употреба

С изменението на МСС 16 се забранява да се приспадат от цената на придобиване на даден имот, машини или съоръжение нетните парични постъпления от продажбата на произведените единици до привеждане на актива до местоположението и състоянието, необходимо, за да може да функционира по начина, предвиден от ръководството. Вместо това предприятието признава приходите от продажбата на такива единици и разходите за тяхното производство в печалбата или загубата. Изменението на МСС 16 следва да се прилага за годишни отчетни периоди с начало на или след 01.01.2022 г., като се разрешава по-ранно прилагане.

МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи (Изменение) – Обременяващи договори — Разходи за изпълнение на договор

С изменението на МСС 37 се уточнява, че „разходите (цената) за изпълнение“ на договор включват „разходите, които са пряко свързани с договора“. Разходите, които са пряко свързани с договора, могат да бъдат допълнителни разходи за изпълнението на този договор (например разходи на пряк труд, материали) или разпределение на други разходи, които са пряко свързани с изпълнението на договора (например разпределение на разходи за амортизация на актив от имоти, машини и съоръжения, използван за изпълнение на договора).

Изменението на МСС 37 следва да се прилага за годишни отчетни периоди с начало на или след 01.01.2022 г., като се разрешава по-ранно прилагане.

Публикувани стандарти, в сила от 01 януари 2016 г. и 01 януари 2019 г.

МСС 16 Имоти, машини и съоръжения и МСС 38 Нематериални активи (Изменения) – разяснение на допустимите методи на амортизация

Измененията влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г. Те разясняват принципа на МСС 16 и МСС 38, че приходите отразяват икономическите ползи, получени в резултат на оперирането на бизнеса (от който активът е част), като цяло, а не икономическите ползи само от използването на актива. В резултат на това е недопустимо определянето на амортизациите на имоти, машини и съоръжения и нематериални активи на бази, свързани с генерираните приходи. *Тези изменения нямат ефект върху финансовите отчети на Дружеството.*

МСС 16 Имоти, машини и съоръжения и МСС 41 Земеделие (Изменения) – Многогодишни култури

Измененията влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г. Многогодишните култури ще влязат в обхвата на МСС 16 и ще се оценяват според изискванията на МСС 16, т.е. ще се даде възможност за избор между модела на цената на придобиване и модела на преоценената стойност при последващо оценяване. *Неприложим за дейността на Дружеството.*

МСС 19 Доходи на наети лица (Изменение)- Вноски от наетите лица

Ограниченото по обхват изменение на МСС 19 влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 февруари 2015 г. То касае вноските от наети или трети лица в пенсионни планове с дефинирани доходи. Целта му е да опрости осчетоводяването на вноските, които не зависят от прослужения стаж, като например, вноски от наети лица, които се изчисляват като фиксиран процент от работната заплата. *Изменението няма ефект върху финансовите отчети на Дружеството.*

МСФО 9 Финансови инструменти - (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019г.).

Този стандарт е нов стандарт за финансовите инструменти. Крайното му предназначение е да замести изцяло МСС 39. Той установява нови принципи, правила и критерии за класификация, оценка и отписване на финансовите активи и пасиви. МСФО 9 определя само две основни категории оценки – по амортизирана и по справедлива стойност. Стандартът също така въвежда промени при определяне на обезценката като се прилага модел на „очаквана загуба”. *Ръководството на дружеството счита, че изискванията на този стандарт нямат съществени ефекти върху финансовия отчет на дружеството.*

МСФО 11 Съвместни споразумения (Изменение): Счетоводно отчитане на придобиване на участие в съвместна дейност

Изменението влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г. Добавени са указания за отчитане на придобиване на участие в съвместна дейност, която представлява бизнес по смисъла на МСФО. *Изменението няма ефект върху финансовите отчети на Дружеството.*

МСФО 10, МСФО 12 и МСС 28: Инвестиционни предприятия: Прилагане на освобождаването от изготвяне на консолидиран финансов отчет (Изменения)

Измененията влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г. Те разясняват, че освобождаването от представяне на консолидиран финансов отчет важи за компания-майка, която е дъщерно дружество на инвестиционно предприятие, което оценява всички дъщерни дружества по справедлива стойност. *Неприложими за Дружеството.*

МСС 1 Представяне на финансови отчети: Оповестявания (Изменения)

Измененията влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г. Те са свързани с насърчаване на дружествата да прилагат професионална преценка при избора на информация, която да се оповести и начина на представянето ѝ, и поясняват съществуващите изисквания на МСС 1. Измененията касаят същественост, последователност на бележки, междинни суми и разбивки, счетоводни политики и представяне на компоненти на другия всеобхватен доход, свързани с инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал. *Дружеството анализира ефектите от тези изменения при представянето на финансовите отчет.*

МСФО 14 Разрочвания по регулаторни дейности

Стандартът влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г. Целта на този междинен стандарт е да допринесе за сравнимостта на отчети на предприятия, извършващи регулирани дейности и по-специално дейности с регулирани цени. *Неприложим за Дружеството тъй като не извършва регулирани дейности.*

МСФО 15 Приходи по договори с клиенти и изменения на МСФО 15 - приет от ЕС на 22 септември 2016 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019г.),

Дружеството не очаква съществена промяна в размера на приходите от продажби и печалбата в резултат от промяната на счетоводната политика, свързана с прилагането на МСФО 15. Няма продължаващи договори, които да наложат изменение на отчетените приходи през 2017 година в резултат на промяна на счетоводната политика по отчитане на приходите с влизане в сила на МСФО

МСФО 16 Лизинг – приет от ЕС на 31 октомври 2017 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019г.)

Стандартът представлява значителна промяна в счетоводното представяне и отчитане при лизингополучателите. Той изисква да се признават активи и задължения по всички лизингови договори (финансови и оперативни), освен ако не са на ниска стойност или за по-малко от 12 месеца. При приемане на стандарта, лизинговите договори ще формират актив „Право на ползване“ и лизингово задължение за бъдещи плащания. *Ръководството на дружеството прилага изискванията на новия стандарти - няма съществени ефекти върху финансовия отчет на дружеството.*

МСС 27 Индивидуални отчети /Изменение/

Стандартът влиза в сила от 1 януари 2016г. Той позволява използването на метода на собствения капитал при отчитането на инвестиции в дъщерни предприятия, съвместно контролирани предприятия и асоциирани предприятия в индивидуалните финансови отчети. *Това изменение няма ефект върху финансовото състояние или резултатите от дейността, представени във финансовия отчет.*

МСС 12 Данъци върху дохода /Изменение/- Признаване на отсрочени данъчни активи за нереализирани загуби

Измененията влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2017г., като се позволява по-ранното им прилагане. Измененията дават разяснения относно отчитането на отсрочените данъчни активи за нереализирани загуби, които възникват при преценка на дългови инструменти отчитани по справедлива стойност. Например, измененията разясняват отчитането на отсрочените данъчни активи когато дружеството няма право да приспада нереализирани загуби за данъчни цели или когато има способност и намерение да задържи инструмента до възстановяването на нереализираната загуба. *Изменението няма ефект върху финансовите отчети.*

МСС 7 Отчет за паричните потоци /Изменение/- Инициатива по оповестяване

Измененията влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2017г., като се позволява по-ранното им прилагане. Целта на тези изменения е да позволи на потребителите на финансови отчети да оценят промените на пасивите, произтичащи от финансова дейност. Измененията изискват оповестявания, които позволяват на инвеститорите да оценят промените на пасивите, произтичащи от финансова дейност, включително промени, произтичащи от парични потоци и непарични промени. *Няма ефект върху финансовите отчети на Дружеството.*

Изменения в МСФО 10 Консолидирани финансови отчети и МСС 28 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия: Продажба или вноска на активи със страни по сделката инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие

Измененията разглеждат установеното несъответствие между изискванията на МСФО 10 и МСС 28 при продажба или вноска на активи със страни по сделката инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие. Признава се пълната печалба или загуба, когато сделката касае бизнес и част от печалбата или загубата, когато сделката касае активи, които не представляват бизнес. Измененията влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016г. Изменението все още не е прието от ЕС. *Дружеството не съставя консолидирани отчети.*

Годишни подобрения в МСФО – Цикъл 2010-2012 година

В цикъла 2010-2012 година от проекта за годишни подобрения в МСФО, БМСС публикува изменения, касаещи седем стандарта, които са в сила за годишни периоди започващи на или след 1 февруари 2015г.

Обобщение на измененията по съответните стандарти е представено по-долу:

- ***МСФО 2 Доходи на базата на акции*** – променени са дефинициите на „условия, даващи право на упражняване” и „пазарни условия”. Добавени са дефиниции за „условие за изпълнение на определени показатели” и „условие за прослужване на определен период”;
- ***МСФО 3 Бизнес комбинации*** – дават се разяснения относно отчитането на условно възнаграждение във връзка с бизнес комбинация;
- ***МСФО 8 Оперативни сегменти*** – изискват се допълнителни оповестявания на преценките на ръководството, направени по отношение на групирането на оперативни сегменти и се дават уточнения за равнението на общата сума на сегментните активи с общо активите на отчитащото се предприятие;
- ***МСФО 13 Оценяване на справедлива стойност*** – уточнява се взаимодействието с МСФО 9 по отношение на краткосрочните вземания и задължения;
- ***МСС 16 Имоти, машини съоръжения*** – изменението изисква при преценка на дълготраен материален актив, неговата отчетна стойност да бъде коригирана по подходящ начин съобразно преоценената балансова стойност, докато натрупаната амортизация да бъде изчислена като разликата величина между отчетната стойност и балансовата стойност на актива, след приспадане на натрупаните загуби от обезценка;
- ***МСС 24 Оповестяване на свързани лица*** – разяснява се, че управляващото дружество, което предоставя ключов ръководен персонал на отчитащото се предприятие, се счита за свързано лице. Съответно, е необходимо да се оповести възнаграждението/непогасеното задължение за извършване на управленски услуги;
- ***МСС 38 Нематериални активи*** – същите изменения както в МСС 16 по-горе.

Годишни подобрения в МСФО – Цикъл 2012-2014 година

В цикъла 2012-2014 година от проекта за годишни подобрения в МСФО, БМСС публикува изменения, касаещи четири стандарта, които влязат в сила за финансовата 2019г. Обобщение на измененията по съответните стандарти е представено по-долу:

- ***МСФО 5 Нетекущи активи, държани за продажба и преустановени дейности*** – уточнява се, че промяната на начина на освобождаване от актива /продажба или разпределение към собствениците/ не се счита за нов план за освобождаване от актива, а представлява продължение на първоначалния план;
- ***МСФО 7 Финансови инструменти***: Оповестявания – уточняват се примери за продължаващо участие във финансов актив и изискуемите оповестявания в съкратен междинен финансов отчет;
- ***МСС 19 Доходи на наети лица*** - дават се разяснения по отношение на параметрите определящи дисконтовия процент при изчисление на дългосрочни задължения;
- ***МСС 34 Междинно финансово отчитане*** – разяснява се, че изискуемите оповестявания е необходимо да се съдържат в междинните финансови отчети, или чрез препратка, да могат да бъдат проследени до друга междинна информация /например доклад на ръководството/, която следва да е на разположение на потребителите при същите условия и същото време.

Годишни подобрения на МСФО, цикъл 2018–2020 г.

С тези поредни годишни подобрения се внасят изменения в следните стандарти:

- ***МСФО 1 Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане*** – С изменението се позволява на дъщерно дружество, което прилага пар. Г16 (а) от МСФО 1, да оцени кумулативните курсови разлики от преизчисляване, като използва сумите, отчетени от неговото предприятие майка, въз основа на датата на преминаване към МСФО на предприятието майка.
- ***МСФО 9 Финансови инструменти*** – С изменението се пояснява кои такси да включва предприятието, когато прилага критерия „10%“ в параграф Б3.3.6 от МСФО 9 при оценката за отписване на финансов пасив. Предприятието включва само такси, платени или получени между предприятието (заемополучателя) и заемодателя, включително такси, платени или получени или от предприятието, или от заемодателя от името на другия.
- ***МСФО 16 Лизинг*** – Направено е изменение на Пример за илюстрация 13, придружаващ МСФО 16, като е премахнат от примера текстът за възстановяване на подобрения на лизинговия имот от лизингодателя, за да не се получи евентуално объркване по отношение на третирането на стимулите по лизинга, които могат да възникнат поради начина на илюстриране на стимулите по лизинга в този пример.
- ***МСС 41 Земеделие*** – С изменението се премахва изискването в пар. 22 на МСС 41 предприятията да изключват данъчните парични потоци при оценяването на справедливата стойност на биологичен актив, използвайки техниката на настоящата стойност. Така се постига последователно третиране както в МСФО 13 *Оценяване по справедлива стойност*.

Нови стандарти и изменени стандарти, които все още не са приети за приложение в ЕС

Измененията на посочените стандарти следва да се прилагат за годишни отчетни периоди с начало на или след 01.01.2022 г., като се разрешава по-ранно прилагане.

МСС 1 Представяне на финансови отчети (Изменение) – Класификация на пасиви като текущи или нетекущи

Изменението на МСС 1 има за цел да поощри последователността при прилагане на изискванията, като дава възможност на предприятията да определят дали в отчета за финансовото състояние получените заеми и други пасиви с несигурна дата на уреждане трябва да бъдат класифицирани като текущи (изискуеми или евентуално изискуеми в рамките на една година) или нетекущи. Изменението на МСС 1 следва да се прилага за годишни отчетни периоди с начало на или след 01.01.2022 г.

МСС 1 Представяне на финансови отчети (Изменение) – Класификация на пасивите като текущи или нетекущи - отсрочване на датата на влизане в сила

С изменението на МСС 1 се отсрочва датата на влизане в сила на изменението на стандарта относно класификацията на пасивите като текущи или нетекущи с една година, така че предприятията ще трябва да прилагат изменението за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2023 г.

МСФО 17 Застрахователни договори

МСФО 17 *Застрахователни договори* е нов стандарт, който ще замени МСФО 4 *Застрахователни договори*. Новият стандарт изисква застрахователните задължения да се оценяват по текуща стойност на изпълнението и осигурява по-унифициран подход на оценяване и представяне на всички застрахователни договори. Тези изисквания са предназначени за постигане на целта на последователно, основано на принципи счетоводно отчитане на застрахователните договори. МСФО 17 е в сила за периоди, започващи на или след 01.01.2021 г. (променена дата, както е посочено по-долу), като е разрешено по-ранно прилагане, ако се прилагат също и МСФО 15 *Приходи от договори с клиенти* и МСФО 9 *Финансови инструменти*. МСФО 17 все още не е приет за приложение в ЕС.

МСФО 17 не е приложим за дейността на Дружеството.

МСФО 17 Застрахователни договори (Изменение)

СМСС публикува изменение на МСФО 17, за да отговори на опасенията и предизвикателствата във връзка с прилагането на стандарта, които бяха установени след публикуването му през 2017 г. С изменението на МСФО 17 се отсрочва датата на първоначално прилагане на МСФО 17 с две години – за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2023 г. Също така се въвеждат редица други промени в МСФО 17. Изменението влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2023 г., като е разрешено по-ранно прилагане.

МСФО 10 Консолидирани финансови отчети и МСС 28 Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия (Изменение) – Продажба или апорт на активи между инвеститора и негово асоциирано или съвместно предприятие

Изменението на МСФО 10 и МСС 28 бе публикувано от СМСС на 11.09.2014 г. На 17.12.2015 г. с ново изменение СМСС отсрочи за неопределена дата в бъдеще прилагането на това изменение, докато не приключи изследователският му проект за счетоводното отчитане при метода на собствения капитал. Независимо от това продължава да е разрешено предприятията да прилагат измененията на двата стандарта от по-ранна дата.

Ръководството на Дружеството не очаква посочените по-горе изменения на стандарти да имат ефект в бъдеще при първоначалното им прилагане върху финансовия отчет на Дружеството

Ръководството на дружеството се е съобразило с всички стандарти и разяснения, които са приложими към неговата дейност и са приети официално за приложение от Европейския съюз към датата на изготвянето на настоящия финансов отчет. Освен това ръководството на дружеството е направило преглед на влезлите в сила от 1 януари 2022 г. промени в съществуващите счетоводните стандарти и не счита, че те налагат значими промени по отношение на прилаганата през текущата година счетоводна политика.

Настоящият годишен финансов отчет е изготвен при спазване на принципа на историческата цена, модифициран в определени случаи с преоценката на някои активи и пасиви до тяхната справедлива стойност към датата на финансовия отчет, доколкото тя може да бъде достоверно установена. Всички подобни отклонения от принципа на историческата цена са оповестени на съответните места по-нататък. Всички данни за 2022 и за 2021 години са представени в хил. лв., освен ако на съответното място не е посочено друго. Доходът на една акция се изчислява и се оповестява в лева.

2.2. Сравнителни данни

Дружеството представя сравнителна информация в този финансов отчет за една предходна година - годишния финансов отчет за 2021 година.

Към 31 декември 2022 не са осчетоводявани факти и събития, които да налагат промени в представянето и класификацията на статии от финансовия отчет.

2.3. Функционална валута и валута на представяне

Функционалната валута и валутата на представяне на дружеството е валутата, в която се извършват основно сделките в страната, в която то е регистрирано.

Съгласно изискванията на българското законодателство, дружеството води счетоводство и изготвя годишен финансов отчет в националната парична единица на България - Български лев (BGN), която от 1 януари 1999 е с фиксиран курс към еврото в съотношение 1 евро = 1.95583 лев.

Настоящият финансов отчет е изготвен в хиляди лева.

2.4. Действащо предприятие

Финансовият отчет е изготвен на принципа на действащо предприятие, който предполага, че дружеството ще продължи дейността си в обозримо бъдеще. Бъдещата дейност на дружеството зависи от бизнес средата, както и от обезпечаването на финансиране от страна на настоящите и бъдещи собственици и инвеститори. Ако стопанските рискове бъдат подценени и дейността на дружеството бъде затруднена или прекратена, а съответните активи продадени, следва да бъдат извършени корекции, за да се намали балансовата сума на активите до тяхната ликвидационна стойност, да се начислят евентуални бъдещи задължения и да се извърши рекласификация на дълготрайните активи и дългосрочните пасиви като краткотрайни такива. Съгласно нашия анализ, считаме, че не са констатирани нарушения на принципа за действащо предприятие. Като се има предвид оценката на очакваните бъдещи парични потоци, управлението на дружеството счита, че е подходящо финансовите отчети да бъдат изготвени на база на принципа на действащото предприятие.

Към датата на изготвяне на Отчета няма решение за реструктуриране на дружеството.

2.5. Счетоводни преценки

Представянето на финансовия отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети, изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите и на оповестяването на условните вземания и задължения към датата на отчета, респективно върху отчетените стойностни размери на приходите и разходите за отчетната година. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет. Счетоводната политика е прилагана систематично и е съпоставима с тази, прилагана през предходната година.

3. Дефиниция и оценка на елементите на Финансовия отчет

3.1. Признание на приходи и разходи

Дружеството е избрало да представи всички статии на приходи и разходи, признати през периода в Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход. В Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за периода дружеството класифицира разходите си според същността им.

Приходите и разходите за дейността са начислявани в момента на тяхното възникване, независимо от паричните постъпления и плащания. Отчитането и признаването на приходите и разходите се извършва при спазване на изискването за причинна и следствена връзка между тях.

Приходите от продажба на продукцията се признават в момента, когато рисковете и изгодите от собствеността върху продукцията са прехвърлени на купувача и разходите във връзка със сделката могат да бъдат надеждно измерени.

Приходите от услуги се признават, като се отчита етапа на завършеност на сделката към края на периода, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите за приключването ѝ.

Приходите се оценяват на база справедливата цена на предоставените активи или услуги, нетно от косвени данъци (данък добавена стойност) и предоставени отстъпки.

Разходите в дружеството се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост.

Финансовите разходи се състоят от лихвени разходи по заеми и финансов лизинг, банкови такси и други преки разходи по кредити и банкови гаранции.

Разходите за бъдещи периоди (предплатени разходи) се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите за които се отнасят, се изпълняват.

Приходите и разходите за лихви се начисляват на времева база при съблюдаване на дължимата сума по главницата и приложимия лихвен процент.

3.2. Разходи по заеми

Разходите по заеми, които могат пряко да се отнесат към придобиването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират като част от стойността на този актив през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба. Отговарящ на условията актив е актив, който изисква значителен период от време, за да стане готов за предвижданата му употреба или продажба.

Останалите разходи по заеми се признават като разход за периода в който са възникнали, в отчета за доходите чрез използване на метода на ефективния лихвен процент.

3.3. Данъчно облагане

Съгласно българското данъчно законодателство Дружеството дължи данък върху печалбата, в размер на 10%.

Разходът за данък представлява сумата от текущите и отсрочените данъци.

Отсрочените данъци се осчетоводяват за всички временни разлики между данъчната основа на активите и пасивите и тяхната преносна стойност към датата на финансовия отчет като се ползва балансовият метод на задълженията. Задълженията по отсрочени данъци се признават по отношение на всички облагаеми временни разлики, а активите по отсрочени данъци се признават до степента, до която е вероятно да има бъдеща облагаема печалба, срещу която да могат да се използват намаляемите временни разлики.

Отсрочените данъци се оценяват по данъчните ставки, които се очаква да бъдат в сила за периода, когато активът се реализира или пасивът се уреди. Отсрочените данъци се признават в печалбата или загубата, освен в случаите, когато възникват във връзка операция или събитие, което е признато, в същия или друг период, извън печалбата или загубата в друг всеобхватен доход или директно в собствен капитал. В този случай и отсроченият данък се посочва директно за сметка на друг всеобхватен доход или собствен капитал, без да намира отражение в печалбата или загубата.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се представят нетно, ако подлежат на единен режим на облагане.

3.4. Имоти, машини, съоръжения и оборудване

Първоначално придобиване

При първоначалното им придобиване имотите, машините, съоръженията и оборудването се оценяват по цена на придобиване (себестойност), която включва покупната им стойност, митническите такси и всички други преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи основно са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци и др.

Придобит от дружеството материален актив се признава в групата на имоти, машини, съоръжения и оборудване, когато се очаква той да бъде използван в дейността на дружеството (в процеса на производство, за предоставянето на други услуги или за административни цели) за период по-дълъг от една година.

Когато в имотите, машините, съоръженията и оборудването се съдържат компоненти с различна продължителност на полезен живот те се отчитат отделно.

Дружеството е приело стойностен праг от 700 лева за определяне на даден актив като дълготраен, под който придобитите активи, независимо че притежават характеристиките на дълготраен актив се изписват като текущ разход в момента на придобиването им. Някои от нетекущите (дълготрайни) нематериални и материални активи са били преоценени до тяхната справедлива стойност въз основа на действащото законодателство. Тази промяна се третира като промяна в счетоводната преценка и следователно активи с цена на придобиване под този праг, закупени в предходни

периоди продължават да се третираат като дълготрайни активи

Обезценка

Балансовите стойности на нетекущите (дълготрайни) активи подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че биха могли да се отличават от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се коригира до възстановимата стойност на активите. Загубите от обезценка се отчитат в Отчета за приходи и разходи, освен ако за дадения актив не е формиран преоценъчен резерв. Тогава преоценката се отнася в намаление на преоценъчния резерв до изчерпването му. Превишението се включва като разход в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Последващо оценяване

Избраният от дружеството подход за последваща оценка на имотите, машините, съоръженията и оборудването, с изключение на земите, е моделът на цената на придобиване по МСС 16, т.е. имотите, машините, съоръженията и оборудването са представени по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Методи на амортизация

Дружеството използва “линеен метод” на амортизация на имотите, машините, съоръженията и оборудването (дълготрайните материални активи). Амортизирането на активите започва от месеца на въвеждането им в експлоатация. Амортизация не се начислява за земи, напълно амортизирани активи и активи в процес на придобиване.

Амортизацията на имотите, машините, съоръженията и оборудването се начислява за срока на очаквания им полезен живот по линейния метод. Полезният живот по групи активи е определен в съответствие с: физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване, като се използват следните годишни амортизационни норми:

Вид на дълготрайните активи	полезен срок в години	годишна амортизационна норма
Сгради и конструкции	25	4%
Съоръжения	25	4%
Машини, производствено оборудване и апаратура	3	30%
Транспортни средства - други	10	10%
Транспортни средства - автомобили	4	25%
Компютърна техника	2	50%
Обзавеждане и трайни активи, други ДМА	7	15%

През годината не са извършвани промени в прилаганите методи и норми на амортизация в сравнение с предходната отчетна година.

Последващи разходи

Разходите за ремонт и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с имоти, машини, съоръжения и оборудване, които имат характер на подмяна на определени възлови части и агрегати, или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на

съответния актив и се преразглежда остатъчния му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от преносната стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството.

Други последващи разходи се капитализират само когато се увеличава бъдещата икономическа изгода от актива и когато стойността му може да бъде надеждно оценена.

Обезценка на активи

Преносните стойности на дълготрайните материални активи подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата им стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се коригира до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на дълготрайните материални активи е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите, бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност, като се прилага дисконтов фактор преди данъци, който отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, освен ако за дадения актив не е формиран преоценъчен резерв. Тогава обезценката се третира като намаление на този резерв, освен ако тя не надхвърля неговия размер и надвишението се включва като разход в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Когато загубата от обезценка впоследствие се възстанови, преносната стойност на актива се увеличава до преизчислената възстановима стойност, така че увеличената преносна стойност да не надвишава стойността, която би била определена, ако не е била призната загуба от обезценка на актива в предходни години. Възстановяването на загуба от обезценка се признава като приход веднага, освен ако съответният актив е отчетен по преоценена стойност, в който случай загубата от обезценка е за сметка на преоценъчния резерв.

Към 31.12.2022г., ръководството е направило преглед за обезценка на дълготрайните материални активи, въз основа на който е преценило, че не са били налице условия за обезценка.

3.5. Инвестиционни имоти

Дружеството не отчита инвестиционни имоти.

3.6. Нематериални активи

Нематериалните активи придобити от дружеството и имащи ограничен срок на използване, се отчитат по модел “цена на придобиване”, намалена с натрупаната амортизация и натрупаните загуби от обезценка. Цената на придобиване представлява справедливата стойност на съответния актив към датата на придобиване и тя включва покупната стойност и всички други преки разходи по сделката. В техния състав са включени Международна търговска марка, Документация за система Фанук и Сертификати ИСО.

В дружеството се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот от 2 до 7 г.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход в отчета за доходите.

3.7. Инвестиции

Дружеството не отчита дългосрочни инвестиции.

3.8. Материални запаси

Себестойността на материалните запаси представлява сумата от всички разходи по

закупуването, преработката, както и други разходи, направени във връзка с доставянето им до определеното им местоположение и подготовката им за употреба.

Нетната реализируема стойност е очакваната продажна цена в нормална бизнес среда, намалена с очакваните разходи за довършителни дейности и разходите по продажбата. Тя се определя на база проучвания на пазара и експертна оценка.

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойностна оценка от себестойността и нетната реализируема стойност.

Себестойността на готовата продукция (на извършените услуги) се формира от преките разходи за материали, труд и осигуровки, външни услуги, променливи и постоянни общопроизводствени разходи и други. Разпределението на постоянните и променливите общопроизводствени разходи в себестойността на продукцията (услугите) се извършва на база прекия труд в отделните видове изделия (услуги).

Оценката на материалните запаси при тяхното изписване се извършва по средно-претеглена стойност.

3.9. Нетекущи активи, държани за продажба

Дружеството не отчита нетекущи активи класифицирани като нетекущи активи държани за продажба.

3.10. Финансови инструменти

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда едновременно както финансов актив в едно предприятие, така и финансов пасив или инструмент на собствения капитал в друго предприятие.

Финансовите активи и пасиви се признават в отчета за финансовото състояние, когато и само когато Дружеството стане страна по договорните условия на инструмента. Финансовите активи се отписват от отчета за финансовото състояние, след като договорните права за получаването на парични потоци са изтекли или активите са прехвърлени и трансферът им отговаря на изискванията за отписване, съгласно изискванията .

Финансовите пасиви се отписват от отчета за финансовото състояние, когато и само когато са погасени – т.е. задължението, определено в договора е отпаднало, анулирано или срокът му е изтекъл.

При първоначалното им признаване финансовите активи (пасиви) се оценяват по справедлива стойност и всички разходи по сделката, в резултат на която възникват финансовите активи (пасиви), с изключение на финансовите активи (пасиви), отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

За целите на последващото оценяване, в съответствие с изискванията, Дружеството класифицира финансовите активи и пасиви в следните категории: вземания и финансови пасиви оценени по амортизирана стойност. Класифицирането в съответната категория зависи от целта и сročността, с която е сключен съответния договор.

3.10.1. Вземания

Вземанията са недеривативни финансови активи с фиксирани или определими срокове за уреждане, които не се котират на активен пазар. В отчета за финансовото състояние на Дружеството активите от тази категория са представени като търговски и други вземания и парични средства.

Търговски и други вземания

След първоначалното им признаване търговските вземания се оценяват по амортизирана стойност, изчислена на база метода на ефективния лихвен процент, и намалена с евентуалната загуба от обезценка. Краткосрочните вземания не се амортизират. Загубата от обезценка се начислява в случай, че съществуват обективни доказателства като например значителни финансови затруднения на длъжника, вероятност длъжникът да изпадне в ликвидация и други.

Парични средства и парични еквиваленти

За целите на отчета за паричния поток паричните средства включват касовите наличности и разплащателните сметки, а паричните еквиваленти - краткосрочните депозити в банки, чийто оригинален матуритет е по-малък от 3 месеца. Отчета за паричните потоци за периода е изготвен по прекия метод, съгласно изискванията на МСС 7.

За целите на изготвянето на Отчета за паричните потоци:

- плащанията за лихви по получени заеми се включват в паричните потоци от финансова дейност;
- паричните потоци, свързани с получени кредити (главници), се включват като парични потоци използвани за финансова дейност;
- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);
- платеният ДДС по покупки на дълготрайни активи се посочва като “други постъпления (плащания)”, нетно към паричните потоци от оперативна дейност, доколкото той участва и се възстановява заедно и в оперативните потоци на дружеството за съответния период (месец).

Обезценка на финансови активи

Към датата на изготвяне на финансовите отчети Ръководството на Дружеството прави преценка дали съществуват обективни индикации за обезценка на всички финансовите активи с изключение на финансовите активи отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата. Финансов актив се счита за обезценен само тогава, когато съществуват обективни доказателства, че в резултат на едно или повече събития, настъпили след първоначалното му признаване, очакваните парични потоци са намалели.

Загубата от обезценка на вземания, отчитани по амортизирана стойност, се изчислява като разлика между балансовата стойност и сегашната стойност на прогнозираните бъдещи парични потоци, дисконтирани по оригинален ефективен лихвен процент.

Загубата от обезценка се признава в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход. Тя се възстановява, ако последващото увеличение на възстановимата стойност може обективно да бъде обвързано с настъпване на събитие след датата, на която е била призната обезценката.

При оценката на събираемостта на вземанията ръководството прилага следните критерии:

- ✓ за вземанията от свързани лица – ръководството прави анализ на цялата експозиция от всяко свързано лице с оглед преценка на реалната възможност за събирането им. При наличие на несигурност относно събираемостта на вземанията се прави преценка каква част от тях е обезпечена (залог, ипотeka) и по този начин е гарантирана събираемостта им (чрез бъдещо реализиране на обезпечението).
- ✓ за вземанията от други контрагенти – просрочените вземания над 360 дни се третираат като несъбираеми и се обезценяват изцяло, доколкото се преценява, че е налице висока несигурност за тяхното събиране в бъдеще.

3.10.2. Финансови пасиви по амортизирана стойност

След първоначалното им признаване Дружеството оценява всички финансови пасиви по амортизирана стойност с изключение на: финансовите пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата; финансовите пасиви, възникнали, когато прехвърлянето на актив не отговаря на условията за отписване; договори за финансова гаранция, ангажименти за предоставяне на кредит с лихвен процент, по-нисък от пазарния. В отчета за финансовото състояние на Дружеството тези пасиви са представени като търговски и други задължения и задължения по лихвени заеми

Търговски и други задължения

Търговските и други задължения са отразени по номинална стойност. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, задълженията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизирана стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва.

Лихвени заеми

Първоначално лихвените заеми се оценяват по справедливата стойност на получените финансови средства, а впоследствие по амортизирана стойност чрез използването на ефективен лихвен процент, който поради естеството на договорите съвпада с договорения лихвен процент. Амортизираната стойност се изчислява като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други разходи асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход като “финансови приходи/разходи нетно” през периода на амортизация, с изключение на разходите по заеми, които могат пряко да се отнесат към придобиването, строителството или производството на един актив и се капитализират в себестойността на този актив.

Лихвените заеми се класифицират като текущи, когато следва да бъдат уредени в рамките на дванадесет месеца от края на отчетния период.

3.11. Лизинг

Финансовият лизинг, при който се трансферира към Дружеството ни съществената част от всички рискове и стопански ползи, произтичащи от собствеността върху актива под финансов лизинг, се капитализира в счетоводния ни баланс като се представя като дълготраен материален актив под лизинг по цена на незабавна продажба или ако е по-ниска – по сегашната стойност на минималните лизингови плащания. Лизинговите плащания съдържат в определено съотношение финансов разход (лихвата) и припадащата се част от лизингово задължение (главница) така, че да се постигне постоянен лихвен процент на неизплатената част от главницата по лизинговото задължение. Лихвените разходи, свързани с наетия под финансов лизинг актив, са включени в отчета за приходите и разходите през периода на лизинговия договор, когато същите стават дължими, съгласно договорните условия, така че представляват един постоянен периодичен процент на начисление върху оставащото задължение за всяка година.

3.12 Акционерен капитал и резерви

Акционерният капитал на Дружеството е представен по историческа цена в деня на регистрирането му и отразява номиналната стойност на емитираните акции.

Съгласно изискванията на Търговския закон и устава дружеството е длъжно да формира и законов резерв “фонд Резервен”, като източници на фонда могат да бъдат:

- най-малко една десета от печалбата, която се отделя докато средствата във фонда достигнат една десета част от акционерния капитал или по-голяма част, по решение на общото събрание;
- средствата, получени над номиналната стойност на акциите при издаването им (премиен резерв);
- сумата на допълнителните плащания, които правят акционерите срещу предоставените им предимства за акциите;
- други източници, предвидени по решение на Общото събрание.

Средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения в устава минимален размер, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на акционерния капитал.

Преоценъчният резерв е формиран от положителната разлика между преносната стойност на имотите, машините и оборудването и техните справедливи стойности към датите на извършване на преоценките. Ефектът на отсрочените данъци върху преоценъчния резерв е отразен директно за сметка на този резерв. Преоценъчният резерв се прехвърля към “натрупани печалби”, когато активите напуснат патримониума на дружеството.

3.13 Пенсионни и други задължения към персонала

Правителството на Република България носи отговорността за осигуряването на пенсии по планове за дефинирани пенсионни вноски. Разходите по ангажимента на Дружеството да превежда вноски по тези планове се признават в печалбата или загубата в периода на тяхното възникване.

Дружеството признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на служителите в замяна на труда им за изминалия отчетен период.

Дружество: „Завод за шлифовъчни машини ” АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За периода, приключващ на 31 декември 2022 година

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

Съгласно Кодекса на труда, Дружеството има задължение за изплащане на обезщетения на служителите при тяхното пенсиониране, определени на база на трудовия им стаж, възрастта и категорията труд. Тъй като тези обезщетения отговарят на определението за други дългосрочни доходи съгласно МСС 19 Доходи на наети лица и в съответствие с изискванията на същия стандарт, Дружеството признава като задължение настоящата стойност на обезщетенията. Всички актюерски печалби и загуби и разходи за минал трудов стаж се признават незабавно в печалбата или загубата.

3.14 Провизии

Провизии се признават, когато дружеството има настоящо (конструктивно или правно) задължение в резултат на минало събитие, и е вероятно, че погасяването/уреждането на това задължение е свързано с изтичане на ресурси. Провизиите се оценяват на база най-добрата приблизителна преценка на ръководството към края на отчетния период за разходите, необходими за уреждането на съответното задължение. Приблизителната оценка се дисконтира, когато падежът на задължението е дългосрочен.

3.15 Управление на финансовите рискове

В хода на обичайната си дейност дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, най – важните, от които са: пазарен (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено- обвързани парични потоци. Финансовите рискове текущо се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, за да се определят адекватни цени на продукцията (стоките) и услугите предоставяни от дружеството и да се оценят адекватно формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

4. ПРИХОДИ

BGN '000

	2022	2021
I. Нетни приходи:		
1. от продажби на продукцията	2383	1986
2. от услуги	515	446
3. Други приходи, в т.ч.	97	51
- от продажби на ДМА	12	27
- от продажби на материали	80	15
- други	5	9
ОБЩО:	2995	2483
II. Приходи от финансираня:		
1. от Бюрото по труда		
2. по Оперативни програми	31	71
ОБЩО:	31	71

4.1. Нетни приходи

4.1.1. от продажба на продукцията

Отчетените приходи от продажби на продукцията се разпределят както следва:	Периода, приключващ на 31.12.2022	Периода, приключващ на 31.12.2021
Продажби за износ	19.34%	46.11%
Продажби за вътрешния пазар	80.66%	53.89%
	100 %	100 %

Дружество: „Завод за шлифовъчни машини ” АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За периода, приключващ на 31 декември 2022 година

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

Приходите от продажби на продукцията могат да се анализират по продукти, както следва:

Продуктова структура	2022г.		2021г.	
	Брой	Обем	Брой	Обем
Шлифовъчни машини - в т.ч.	6	509	8	594
- Плоскошлифовъчни машини	4	376	4	286
- Универсални шлифовъчни машини	2	133	4	308
Други машини	7	164	12	342
Детайли за дървообработващи машини	45415	1541	60212	893
Други /детайли, ремонти и др /		689		612
Други /продажба ДМА /		92		42
Всичко		2995		2483

4.1.2. от продажба на услуги

В отчетените приходи от продажби на услуги са включени приходите във връзка с изпълнение на Договор за подизпълнение сключен с белгийската фирма Yaniko Interieur BV за предоставяне на услуги в сферата на строителството.

4. II. Приходи от финансираня – общо 31 хил.лв.

Съгласно МСС 20 „Счетоводно отчитане на безвъзмездни средства предоставени от държавата и оповестяване на държавната помощ” (използван е приходния подход) са признати приходи съобразно направените разходи по:

- Договор № РД-13-40 с Фонд Условия на труд
- амортизации – начислени за периода – 2 хил.лв

- Компенсация на ел.енергия по РМС 739/26.10.2021г., изменено с РМС 771/06.11.2021г и РМС 885/16.12.2021г – 29 хил.лв

Общо приходи от финансираня 31 хил.лв.

5. Балансова стойност на продадените активи

Балансовата стойност на продадените активи включва:	Периода, приключващ на 31.12.2022	Периода, приключващ на 31.12.2021
Стоково-материални запаси	55	10
Дълготрайни активи	5	3
	60	13

6. Изменения на запасите от продукцията и незавършено производство

Измененията на запасите от продукцията и незавършено производство включват:	Периода, приключващ на 31.12.2022	Периода, приключващ на 31.12.2021
Увеличение (намаление) на запасите от незавършено производство	335	(44)
Увеличение (намаление) на запасите от продукцията	(4)	
	331	(44)

Дружество: „Завод за шлифовъчни машини ” АД**ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

За периода, приключващ на 31 декември 2022 година

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

7. Разходи за материали

Разходите за материали се състоят от разходи за:	Периода, приключващ на 31.12.2022	Периода, приключващ на 31.12.2021
Основни суровини и материали	1599	1114
Спомагателни материали	160	60
Електрическа енергия	76	41
Вода и канал	6	4
Горивно-смазочни материали	14	10
Канцеларски материали	1	1
	1856	1230

8. Разходи за външни услуги

Разходите за външни услуги са за:	Периода, приключващ на 31.12.2022	Периода, приключващ на 31.12.2021
Телефони и др. подобни	12	4
Реклама и маркетинг	1	1
Абонамент	1	1
Поддръжка и ремонт на МПС		7
Поддръжка и ремонт на ДМА	14	7
Транспортни разходи	32	80
Охрана	1	1
Разходи във връзка с основната дейност/ ремонти, за изработка детайли и др./	285	157
	345	258

9. Разходи за персонала**BGN '000**

	2022	2021
1. Разходи за персонала	873	714
1.1. Разходи за заплати	753	619
1.2. Разходи за осигуровки	114	90
1.3. Разходи за неизползвани отпуски	6	5
2. Задължения към наети лица и осигурителни организации	114	65
2.1. Задължения за заплати	43	34
2.2. Задължения по неизползвани отпуски	6	5
2.3. Задължения за социални осигуровки	65	26
3. Брой персонал		
3.1. Общо персонал	29	28
3.2. Производствен персонал	21	19
3.3. Обслужващ персонал	3	3
3.4. Управленски персонал в т.ч.	5	6
- съвет на директорите	3	3
4. Счетоводен персонал		

В начисленията за непозвани отпуски за 2022 г. се включват разходи за ФРЗ - 5 хил.лв. и осигуровки 1 хил.лв (за 2021 г. разходи за ФРЗ – 5 хил.лв.)

Дружество: „Завод за шлифовъчни машини ” АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За периода, приключващ на 31 декември 2022 година

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

В позиция “Разходи за заплати” са включени разходи за възнаграждения по трудови правоотношения, както следва:

- Административен персонал – 39 хил. лв. (за 2021 г. – 42 хил. лв.);
- Производствен и помощен персонал – 558 хил. лв. (за 2021 г. – 473 хил. лв.);
- Членове на органите на управление - 156 хил. лв. (за 2021 г. – 104 хил. лв.);

10. Други разходи

Другите разходи се състоят от разходи за:	Периода, приключващ на 31.12.2022	Периода, приключващ на 31.12.2021
Командировки	41	41
Местни данъци и такси	6	7
Застраховки	2	2
Лихви и глоби за просрочие на задължения към бюджета	12	9
Други	128	116
	149	175

В позиция “Други” са включени следните разходи:

	2022	2021
Отписани вземания	62	116
Представителни		

11. Нетни финансови приходи/разходи

	BGN '000	
	2022	2021
1. Финансови приходи	11	12
1. 1. Приходи от лихви (без тези от свързани лица)	10	12
1. 3. Приходи от операции с чуждестранна валута	1	
2. Финансови разходи	33	32
2. 1. Лихви по краткосрочни заеми в т.ч.	22	18
по заеми в лева	22	18
2. 2. Други лихви	1	1
2. 3. Разходи по операции с чуждестранна валута	2	4
2. 4. Разходи по други финансови операции	8	9

Разходите за лихви за 2022 година в размер на 22 хил. лв. представляват:

- лихви по бизнес кредит овърдрафт по разплащателна сметка - 4 хил.лв. (за 2021 г. – 4 хил. лв.)
- лихви по Банков кредит по Оперативна програма за МСП - 8 хил.лв. (за 2021 г. –11 хил. лв.).
- лихви по заем от Пълдин холдинг АД - 3 хил.лв.(за 2021 г. – 2 хил. лв.).
- лихви по Банков кредит „ Бизнес оборудване” - 1 хил. лева
- лихви по Банков кредит за изграждане на ФЕЦ – 6 хил.лв

Приходите от лихви се отчитат от предоставени парични средства на :

Еко Милк 99 ЕООД

Други финансови разходи за 2022 г. включват: банкови такси

Дружество: „Завод за шлифовъчни машини ” АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
За периода, приключващ на 31 декември 2022 година
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

12. Имоти, машини, съоръжения и оборудване

Движението на имотите, машините, съоръженията и оборудването е както следва:

BGN ‘000

Съдържание	земи	Сгради	Машини и оборудване	Съоръжения	Транспортни средства	Компютри	други	Разходи за придобиване	Общо
Към 01 януари 2021 год.									
Отчетна или преоценена стойност	87	421	1842	54	88	5	39		2536
Натрупана амортизация	0	378	1646	52	39	5	31	0	2151
Балансова стойност	87	43	196	2	49	0	8	0	385
за 2021 год.									
Начално салдо - балансова стойност	87	43	196	2	49	0	8	0	385
Преценка									0
Новопридобити активи	2		12					221	235
Отписани (по балансова стойност)					3		1		4
Начислена амортизация за периода		3	74	1	14		1		93
Крайно салдо балансова стойност	89	40	84	1	32	0	6	221	473
Към 31 декември 2021 год									
Отчетна или преоценена стойност	89	421	1822	54	85	3	34	221	2729
Натрупана амортизация	0	381	1738	53	53	3	28	0	2256
Балансова стойност	89	40	84	1	32	0	6	221	473
за 2022 год.									
Начално салдо - балансова стойност	89	40	84	1	32	0	6	221	473
Преценка									0
Новопридобити активи			444					51	495
Отписани (по балансова стойност)	5								5
Начислена амортизация за периода		3	90		12		2		107
Крайно салдо балансова стойност	84	37	438	1	20	0	4	272	856
Към 31 декември 2022 год									
Отчетна или преоценена стойност	84	421	2137	46	85	3	34	272	3082
Натрупана амортизация	0	384	1699	45	65	3	30	0	2226
Балансова стойност	84	37	438	1	20	0	4	272	856

Преглед за обезценка

Към 31.12.2022 г. е направен преглед за обезценка на дълготрайните материални активи. На базата на този преглед ръководството е преценило, че не са налице индикатори за обезценка.

Други данни

При извършената годишна инвентаризация на ДМА не са констатирани липси и излишъци.

13. Нематериални активи

Съдържание	права върху интелектуална собственост	права върху индустриална собственост	програмни продукти	продукти от развойна дейност	други	общо
Към 01 януари на предходната година						
Отчетна или преценена стойност	8	0	0	3		11
Натрупана амортизация	6		0	3		9
Балансова стойност	2	0	0	0		2
За предходната година						0
Начално салдо - балансова стойност	2		0	0		0
Новопридобити активи						0
Амортизация за периода	0		0	0		0
Крайно салдо балансова стойност	2	0	0	0		2
Към 31 декември на предходната година						
Отчетна или преценена стойност	8	0	0	3		11
Натрупана амортизация	7	0	0	3		10
Балансова стойност	1	0	0	0		1
За текущата година						0
Начално салдо - балансова стойност	1	0	0	0		1
Новопридобити активи						0
Начислена амортизация за периода	1			0		1
Крайно салдо балансова стойност	0	0	0	0		0
Към 31 декември на текущата година						
Отчетна или преценена стойност	8	0	0	3		11
Натрупана амортизация	8			3		11
Балансова стойност	0	0	0	0		0

Към 31.12.2022 г. е направен преглед за обезценка на дълготрайните нематериални активи. На базата на този преглед ръководството е преценило, че не са налице индикатори за обезценка.

Нематериалните активи представени в Отчета за финансовото състояние се използват в дейността на дружеството и се очаква да носят бъдещи икономически ползи.

Дружество: „Завод за шлифовъчни машини ” АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За периода, приключващ на 31 декември 2022 година

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

14. Материални запаси

Материални запаси	2022				2021			
	салдо на 01.01.	постъпления	намаления	салдо на 31.12.	салдо на 01.01.	постъпления	намаления	салдо на 31.12.
Материали	96	83	170	9	134	334	372	96
Продукция	4	2131	2135	0	4	1913	1913	4
Незавършено производство	111	2986	2652	445	155	1911	1955	111
Общо	211	5200	4957	454	293	4158	4240	211

Към 31.12.2022 г. е направен преглед за обезценка на материалните запаси. На базата на този преглед ръководството е преценило, че не са налице условия за обезценка.

При извършената инвентаризация не са установени липси и излишъци.

15. Търговски и други вземания

	2022	2021
15. 1. Вземания от свързани предприятия	1737	1737
15. 2. Вземания от клиенти	157	144
15. 3. Предоставени аванси	11	14
15. 4. Съдебни и присъдени вземания	0	5
15. 5. Данъци за възстановяване	35	0
15. 6. Други	1321	1478
Общо :	3261	3378

15.1 Вземания от свързани предприятия

Вземането от свързани лица произтича от търговски сделки.

Сделките със свързани лица са оповестени в Бележка 21.

15.2 Вземания от търговски клиенти

Към 31 декември 2022 г. дружеството отчита търговски вземания в размер на 157 хил.лв.

вземания от чуждестранни контрагенти – 112 хил.лв.

- ООО СП СТАН КОМПЕКТ – 35 хил.лв
- Yaniko Interieur BV – 50 хил.лв.
- Centrala handlu maszynami Полша – 27 хил.лв.

вземания от български контрагенти – 45 хил.лв.

- Милко ЕООД – 38 хил.лв.
- Други – 7 хил.лв.

15.3 Авансови плащания към доставчици

Към 31 декември 2022 г. дружеството отчита авансови плащания към доставчици в размер на 11 хил. лв за доставка на материални активи за производството.

Дружество: „Завод за шлифовъчни машини ” АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За периода, приключващ на 31 декември 2022 година

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

15.6. Други вземания

	2022	2021
Други вземания :	1321	1478
1. Гаранции за добро изпълнение	36	36
2. Предоставени заеми на :	1218	1337
1. Персонал и физ.лица	270	348
2. Еко Милк 99 ЕООД	865	906
2. ММ АД	83	83
3. Вземания по лихви	46	55
4. Вземания от държавата	0	50
5. Други	21	

16. Парични средства и парични еквиваленти

	2022	2021
Парични средства в лева		
Парични средства в брой	73	49
Парични средства в безсрочни сметки (депозити)		4
Общо	73	53

17. Регистриран капитал

Регистрирания капитал е в размер на 194.хил.лв. и е внесен изцяло.

Акционерната структура на Дружеството към 31 декември 2022 и 31 декември 2021 може да се анализира както следва:

	2022		2021	
	бр. акции	%	бр. акции	%
1. ЕТ Антония Стойчева	64200	33.00	64200	33.00
2. А и М Инвест ЕООД	64186	33.00	64186	33.00
3. СТАТУС ИНВЕСТ АД	1668	0.86	1668	0.86
4. БМФ	131	0.07	131	0.07
5. Димитър Христов Стоянов	11202	5.76	11202	5.76
6. Ваня Иванова Згурова	23554	12.11	23554	12.11
7. физически лица - 526 бр.	29585	15.20	29585	15.20
	194526	100.00	194526	100.00

Притежателите на обикновени акции имат право на дивидент и да гласуват с един глас за всяка акция, която притежават на Общите събрания на дружеството. Всички акции са равнопоставени по отношение на остатъчните активи.

18. Резерви

Резервите са както следва:

	2022	2021
1 Общи резерви	41	41
2 Допълнителни резерви	2350	2350
3 Резерв от преоценка на :	9	10
- дълготрайни материални активи	9	10
Общо	2400	2401

Дружество: „Завод за шлифовъчни машини ” АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За периода, приключващ на 31 декември 2022 година

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

Общите резервите са формирани от разпределение на печалбата, съгласно изискванията на Търговския закон и устава на дружеството.

Допълнителните резерви - ревалоризация на активите съгласно постановление 197 от 09.05.1997 на Министерския съвет.

19. Натрупана печалба/загуба

	2022	2021
Печалба/загуба	447	438
- печалби от минали години	439	430
- непокрита загуба	0	0
- печалба от текущата година	8	8
- загуба от текущата година		

Общият размер на собствения капитал към 31.12.2022г. е 3041 хил.лв.

20. Търговски и други задължения

20.1. Дългосрочните търговските и други задължения към 31.12.2022 възлизащи на 21 хил.лв. са във връзка с договор за покупка на автомобил RENAULT MASTER VAN по финансов лизинг.

20.2. Финансиране по ОП „РЧР 2014-2020” съгласно Договор № BG05M9OP001-1.008-0555-C01 за предоставяне на БФП приключена на 31.12.2018 – 4 хил.лв.

20.3. Краткосрочните търговските и други задължения са както следва:

	2022	2021
20.3.1. Търговски задължения	604	344
1. Задължения към свързани лица		
2. Задължения към доставчици	250	253
3. Задължения по получени аванси	354	91
20.3.2. Задължения към финансови предприятия	704	505
2. Пощенска банка - кредит	704	505
20.3.3. Задължения към персонала	48	39
20.3.4. Осигурителни задължения	66	26
20.3.5. Данъчни задължения	35	17
20.3.6. Други задължения	121	120
Общо задължения	1578	1051

20.3.1.1. Задължения към свързани лица

Разчетите със свързани лица са оповестени в бел.21.

20.3.1.2. Задължения към доставчици

Краткосрочните задължения към доставчици се състоят от задължения към доставчици от страната, от които по съществени са:

- КЕР ТОКИ ПАУЪР АД – 69 хил.лв.
- ЕЛРЕД ЕООД – 19 хил.лв.
- ЗММ Нова загора АД – 17 хил.лв.
- Тисенкруп-Юпитер ООД – 51 хил.лв.

Дружество: „Завод за шлифовъчни машини ” АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
За периода, приключващ на 31 декември 2022 година
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

20.3.1.3. Задължения по получени аванси

Задълженията по получени аванси са за изработка и ремонт на машини до края на първо тримесечие на 2023 година, от които по съществени са .

- Centara handlu - Полша – 43 хил.лв.
- SMARTEN FERTIGUNG - Германия- 128 хил.лв.
- ЕИМ Трейд ООД – 34 хил.лв.
- ООО Машхимконструкция - Русия – 100 хил.лв.

20.3.2. Задължения към финансови предприятия / банки / представляват :

- задължения бизнес кредит овърдрафт – 96 хил.лв.
- задължения по Банков кредит по Оперативна програма за МСП – 215 хил.лв. обезпечен със залог на машина
- задължения по Банков кредит „ Бизнес оборудване”- 257 хил.лв.
- задължения по Банков кредит „ Енергийна ефективност”- 136 хил.лв.

20.3.3. Задължения към персонала и 20.3.4. Осигурителни задължения са разгледани по-подробно в **т.9. Разходи за персонал.**

Дружеството начислява разходи за неизползван платен отпуск на персонала и свързаните с тях социални осигуровки и ги отразява в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход. Остатъкът в края на периода е представен в отчета за финансовото състояние заедно с текущите задължения към персонала и осигурителните организации

20.3.5. Данъчни задължения представляват :

- ДОД – 29 хил.лв
- Данък към общината – 6 хил.лв.

20.3.6. Други задължения представляват:

- Гаранция за добро изпълнение – 33 хил.лв.
- Задължение по заем – 75 хил.лв. - обезпечен със залог на машина

21. Свързани лица

Към 31.12.2022 г. свързаните лица са :

Наименование на дружеството	Тип взаимоотношение
"А и М Инвест" ЕООД .	акционер с 33,00%
ЕТ Антония Стойчева	акционер с 33,00%

През 2022 и 2021 година Дружеството не е извършило сделки със свързани лица като продажби на продукция, покупка и продажба на материали и дълготрайни активи, предоставяне на услуги.

Към 31 декември 2022 вземанията и задълженията със свързаните лица са :

Свързани лица	Вземания	Задължения	Нетирани	Вземане			Задължение		
				Нетекуци	Текущи	Общо	Нетекуци	Текущи	Общо
ЕТ Антония Стойчева	10				10	10			
А и М инвест ЕООД	1727				1727	1727			
	1737				1737	1737			

Дружество: „Завод за шлифовъчни машини ” АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За периода, приключващ на 31 декември 2022 година

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

Към 31 декември 2021

Свързани лица	Вземания	Задължения	Нетирани	Вземане			Задължение		
				Нетекущи	Текущи	Общо	Нетекущи	Текущи	Общо
ЕТ Антония Стойчева	10				10	10			
А и М инвест ЕООД	1727				1727	1727			
	1737				1737	1737			

Разчетите със свързаните лица в горната таблица са представени разгърнато и включват всички аспекти на разчетните взаимоотношения с Дружеството през 2022 и 2021.

22. Разходи за дейността

BGN '000

Разходи за основна дейност (производство)		2022	2021
1.	Непосредствени (преки) разходи	2733	1940
	- суровини и материали	1751	1158
	в т.ч. енергия	76	41
	- услуги	285	257
	- амортизации	101	70
	- заплати	523	390
	- осигуровки	72	60
	- командировки	1	5
2.	Услуги от спомагателни дейности	15	33
	в т.ч. гориво	14	10
	разходи за ремонт и поддръжка		
3.	Общи разходи	146	90
4.	Промени в салдата на незавършеното производство	-327	44
A.	Основни производствени разходи за основната дейност	2567	2107
5.	Разходи по продажби		
6.	Административни разходи	306	211
	- материали	11	11
	- услуги	42	21
	в т.ч. разходи за застраховки		
	- амортизации	1	1
	- заплати	205	147
	- осигуровки	25	22
	- други	16	4
	- за неизползван отпуск	6	5
B.	Разходи включени в търговската себестойност	306	211
7.	Превਿશение на финансовите разходи над финансовите приходи	22	19
8.	Разходи за данъци	6	7
	- местни данъци и такси	6	7
B.	Разходи включени в пълната себестойност	28	26
C.	Пълна себестойност - общо	2901	2344

Дружество: „Завод за шлифовъчни машини ” АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За периода, приключващ на 31 декември 2022 година

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

Като разходи за услуги в размер на 3 х.лв е отчетено и възнаграждението на одиторите за проверката и заверката на финансовия отчет за 2022 година на основание сключен договор.

<i>Други разходи за дейността</i>		2022	2021
1.	Балансова стойност на продадените активи :	60	13
	- материали	55	10
	- дълготрайни материални активи	5	3
2.	Балансова стойност на бракувана продукция и материали	6	
3.	Разходи за компесаруеми отпуски над плана		
4.	Лихви и глоби	12	9
5.	Разходи по съдебни спорове		
6.	Други разходи - командировки	41	37
7.	Отписани вземания	57	116
	Общо други разходи	176	175

23. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Дружеството във връзка с управление на капитала са :

- да осигури способността на Дружеството да продължи дейността си като действащо предприятие, така че да може да предоставя възвръщаемост на акционерите и изгоди за останалите вложители, и

- да осигури адекватна рентабилност на акционерите като определя цената на продуктите и услугите си, както и инвестиционните си проекти в съответствие с нивото на различните видове риск.

Дружеството управлява структурата на капитала и извършва необходимите корекции в нея в съответствие с промените в икономическата обстановка и характеристиките на риска на съответните активи. За да поддържа или коригира капиталовата структура, Дружеството се придържа към общоприетите за отрасъла норми на съотношение нетен дълг към капитал. Нетният дълг се изчислява като общ дълг минус парите и паричните еквиваленти.

През 2022 година стратегията на Дружеството е да поддържа съотношението дълг към капитал на такова ниво, което да гарантира достъп до финансиране на разумна цена. Съотношението нетен дълг към капитал съответно към 31 декември 2022 и 2021 е като следва:

	Към	
	31.12.2022	31.12.2021
Общ дълг	1603	1083
Пари и парични еквиваленти	-73	-53
Нетен дълг	1530	1030
Общо Собствен капитал	3041	3033
Нетен дълг към капитал	0.5	0.34

24. Цели и политика на ръководството за управление на риска

Най-значимите финансови рискове, на които е изложено Дружеството, са изброени по-долу.

24.1. Валутен риск

По-голямата част от сделките на Дружеството се осъществяват в български лева и евро, чийто курс е фиксиран към курса на лева.

24.2. Лихвен риск

Главницата и лихвата по съществуващите заеми и кредити са редовно обслужвани. Поради тези факти дружеството не е изложено на лихвен риск.

24.3. Ценови риск

С цел управление на ценовия риск, дружеството заявява доставката на необходимите материали предварително и по тримесечия, договаря цените на тези услуги, за които това е възможно и съответно сключва договори за цялата финансова година.

24.4. Кредитен риск

Излагането на Дружеството на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на търговските и кредитни вземания.

Дружеството няма концентрация на кредитен риск. Неговата политика е, че отсрочени плащания се предлагат само на клиенти, които имат дълга история и търговско сътрудничество с Дружеството, добро финансово състояние и липса на нарушения при спазването на кредитните условия

Паричните операции са с банки с висока репутация и ликвидна стабилност.

Към 31.12.2022 г. максималната експозиция към кредитен риск е както следва:

	Към	
	31.12.2022	31.12.2021
Търговски вземания	157	144
Пари и парични еквиваленти	73	53
	230	197

24.5. Ликвиден риск

Дружеството провежда консервативна политика по управление на ликвидността като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и изходящите парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Потребностите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди – ежедневно и ежеседмично, като и на базата на 30-дневни прогнози, а в дългосрочен план – за периоди от 180 и 360 дни.

Към 31 декември 2022 падежите на договорните задължения са обобщени както следва:

31 декември 2022 г.	Краткосрочни	Дългосрочни	
	До 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години
По договор за лизинг		21	-
Банкови заеми	704		-
Търговски задължения	604		
	1308	21	0

Към 31 декември 2021 падежите на договорните задължения са обобщени както следва:

31 декември 2021 г.	Краткосрочни	Дългосрочни	
	До 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години
По договор за лизинг		26	-
Банкови заеми	505		-
Търговски задължения	344		
	849	26	0

Стойностите на търговските задължения са равни на преносната стойност, посочена в Отчета за финансовото състояние, тъй като ефектът от дисконтиране е незначителен.

24.6. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Дружеството могат да бъдат представени в следните категории:

	Към	
	31.12.2022	31.12.2021
Краткотрайни активи		
Търговски вземания	157	144
Данъци за възстановяване	35	0
Пари и парични средства	73	53

Краткосрочни пасиви		
Задължения по заем	704	505
Търговски задължения	604	344

24.7. Справедливи стойности

Справедливата стойност най-общо представлява сумата, за която един актив може да бъде разменен или едно задължение да бъде изплатено при нормални условия на сделката между независими, желаещи и информирани контрагенти. Политиката на дружеството е да оповестява във финансовите си отчети справедливата стойност на финансовите активи и пасиви.

Справедливата стойност на финансовите инструменти, които не се търгуват на активни пазари се определя чрез оценъчни методи, които се базират на различни оценъчни техники и предположения на ръководството, направени на база пазарните условия към края на отчетния период. Котирани пазарни цени или котировки на дилъри за подобни инструменти са използват за дългосрочни дългове.

Концепцията за справедливата стойност предполага реализиране на финансови инструменти чрез продажба. В повечето случаи, особено по отношение на търговските вземания и задължения, кредитите и депозитите, дружеството очаква да реализира тези финансови активи и чрез тяхното цялостно обратно изплащане или респ. погасяване във времето. Затова те се представят по тяхната амортизируема стойност.

Също така голямата част от финансовите активи и пасиви са или краткосрочни по своята същност (търговски вземания и задължения, краткосрочни заеми), или са отразени в Отчета за финансовото състояние по пазарна стойност (предоставени банкови депозити) и поради това тяхната справедлива стойност е приблизително равна на балансовата им стойност.

Доколкото все още не съществува достатъчно пазарен опит, стабилност и ликвидност за покупки и продажби на някои финансови активи и пасиви, за тях няма достатъчно и надеждни котировки на пазарни цени. Ръководството на дружеството счита, че при съществуващите обстоятелства представените в Отчета за финансовото състояние оценки на финансовите активи и пасиви са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност.

25. Други оповестявания

25.1. Национални резерви и военновременни запаси

Дружеството изпълнява правителствена програма за Националния резерв и военновременните запаси.

25.2. Програми за опазване на околната среда

Дружеството не изпълнява програма за отстраняване на екологични щети,

25.3. Съдебни дела и административни производства

Срещу дружеството не са заведени съдебни дела и административни производства.

25.4 Дивиденди

На Общото събрание на акционерите не е вземано решение за разпределяне на дивиденди.

25.5 Други

Дружеството не е задължено да съставя консолидиран финансов отчет и няма дялови участия в асоциирани предприятия.

26. Събития след края на отчетния период

Няма събития, случили се след датата на изготвяне на ГФО, които да имат материален ефект върху финансовите отчети и да изискват оповестяване.

Настоящият финансов отчет на „Завод за шлифовъчни машини” АД е приет от Съвета на директорите на 15.03.2023 година и е подписан от:

Съставител: Албена Янакиева.....

Изп.директор: Иван Марков.....